

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 22/10/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 62

Phật nói ra rất nhiều pháp môn vì căn tánh của chúng sanh khác nhau cho nên Phật pháp rộng lớn vô lượng vô biên. Chúng ta chọn pháp để tu thì chỉ chọn một. Có như vậy mới đạt được thành tựu. Nhà Phật gọi đó là “*Nhất môn thâm nhập trường kỳ huân tu*”. Sau khi chọn được pháp tu cho mình, chúng ta khởi đầu bắt đầu từ đâu?

Bài học hôm qua Hòa Thượng nói về điều này. Đó là trong ba lợi ích chân thật thì chúng ta cần Trụ Chân Thật Huệ. Đây là điều rất quan trọng. Nếu chúng ta bắt đầu tu học mà có thể trụ được vào trí huệ chân thật thì chúng ta có thể khai mở được tự tánh của chúng ta, khai mở tâm rộng lớn vì Phật pháp cứu trụ, vì chúng sanh mà phục vụ.

Để làm được việc này, Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta là phải y giáo phụng hành. Nếu Kinh Phật dạy thì chúng ta nhất định phải làm theo, trên Kinh Phật không dạy nhưng ai đó ở thế gian bày vẽ ra thì chúng ta nhất định không nên nghe. Có người khi tác tượng Phật đã tác khuôn mặt Phật giống hệt chính mình bởi vì họ tự cho rằng họ là Phật, đáng được đời đời kính ngưỡng. Nếu họ không có công phu, phước báu được như Phật thì sự định đặt, bày vẽ này là một việc làm khủng khiếp!

Có người học Phật có năng lực làm được rất nhiều việc mang lại lợi ích cho những người xung quanh, luôn thấy hạnh phúc vui vẻ. Tuy nhiên, có một số người khác cũng học Phật nhưng mù mờ không rõ đường đi, không rõ pháp tu và họ khổ không nói nên lời. Để tìm ra nguyên nhân của việc này, chúng ta nhớ lại lời của Hòa Thượng rằng: “*Khởi tâm động niệm, lời nói việc làm phải làm ra được tấm gương tốt cho xã hội. Đây chính là Trụ Chân Thật Huệ*”. Vậy chúng ta hãy quán chiếu lại xem những năm tháng qua mình có làm ra tấm gương không, có làm lợi ích được cho ai không hay là làm phiền não cho người khác, cho thân bằng quyến thuộc?

Khi bắt đầu tu học là tôi đã cắt mọi ngoại duyên, không liên lạc với thân bằng quyến thuộc, tuy vậy, mỗi lần họ gặp tôi, tôi luôn duy trì sự hài hòa thân ái, quan tâm tặng quà thậm chí dù không thường xuyên liên lạc nhưng luôn giúp đỡ họ một chút tài chính khi gia đình họ có việc. Tôi không làm cho họ cảm thấy có sự phân biệt rằng tôi là người tu hành, họ là người thế gian; tôi là người tạo phước, họ là người tạo tội; tôi là người ăn chay, họ là người ăn thịt; v.v. Đa phần người học Phật rơi vào tâm phân biệt này. Đây là sai lầm, hãy mau mau sửa lại! Chúng ta tu hành nhiều năm mà vẫn làm chưa

được tốt, còn họ chưa tu thì làm sao lại không có những sai lầm? Chúng ta phải trở thành người gần gũi với họ mới có thể ảnh hưởng được họ.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Kính bạch Hòa Thượng, ở ngay trong cuộc sống thường ngày, khởi tâm động niệm làm thế nào có thể thực hiện được Năm Giới, Mười Thiện ạ?”*. Chúng ta phải nhận diện rõ ràng các hiện tượng bất thiện nổi lên để ngay lập tức chúng ta phải ngăn lại, không để nó phát tác. Có thể nó xảy ra rồi thì nhất định chúng ta phải dừng nó lại, người công phu cao thì khi sự việc chưa xảy ra, mới xuất hiện từ xa là họ đã dập tắt nó.

Hòa Thượng trả lời: ***“Chỉ cần đem Mười Thiện làm cho tốt thì Năm Giới tự nhiên ở trong đó. Trong Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh dạy chúng ta phải đọc và tư duy nhiều lần. Ngay trong cuộc sống thường ngày thì tận lực mà làm cho được. Làm thế nào để làm cho tốt? Trên Kinh Vô Lượng Thọ dạy chúng ta cương lĩnh để làm tốt 10 thiện. Chính là ‘Khéo giữ khẩu nghiệp, không nói lời người’. Phải bắt đầu từ nơi không nói dối, không nói lưỡi đôi chiều, không nói lời hung ác và không nói lời thêu dệt.”***

Trên Kinh Vô Lượng Thọ dạy rằng ba điều khéo giữ trên thân khẩu ý là: *“Khéo giữ khẩu nghiệp, không nói lời người. Khéo giữ thân nghiệp, không mất oai nghi. Khéo giữ ý nghiệp, thanh tịnh vô nhiễm”* để giúp chúng ta tu tốt Thập Thiện.

Chúng ta có thói quen hư tình giả ý, qua loa, mọi sự đều xem nhẹ nên chúng ta vô tâm vô cảm với mọi sự mọi việc. Tôi đi đến bất cứ nơi đâu, chỗ mình ở hay chỗ người khác, tôi đều nhận ra những việc bất thường. Có lần tôi sang Mỹ, buổi sáng ra ngoài vườn, tôi thấy hoa nở rất đẹp nhưng tôi đã cảm nhận thấy chúng đang thiếu nước và tôi đã tưới hết cả khu vườn.

Đây không phải là chấp trước mà là sự quan tâm đến những việc cần làm, là năng lực quan sát mọi sự mọi việc. Khi có năng lực này thì mới có năng lực quán sát nội tâm của chính mình. Không cần quán sát việc của người mà quán sát vai trò trách nhiệm của mình, đây chính là quản tốt vai trò của mình. Khi lái xe trên đường, ngoài việc mình lái xe an toàn, chúng ta còn quan sát sự bất thường trên đường và cảnh báo cho những người lái xe xung quanh. Khi quản phần của mình thì có thể quản được phần của người khác. Có như vậy mới có thể quan sát mọi hành vi, nhất cử nhất động của chúng ta một cách sâu sát hơn. Nếu chúng ta sơ sài qua loa và thậm chí không khởi được tâm *“vì người lo nghĩ”* thì chúng ta sẽ không có được tâm từ bi, càng không thể hướng tới tâm Đại từ Đại bi.

Hôm trước, tôi đi Vinh, tôi không dám hứa vì tôi không muốn các cô giáo phải mong ngóng tôi, thực tế tôi đã chuẩn bị cho chuyến đi. Tôi hái ớt, hái rau mang đi Vinh và xem các cây thuốc ở đâu còn thiếu thì mang từ vườn này nhân rộng sang vườn khác từ Bắc vào Nam hay ngược lại.

Tôi đặc biệt nhắc nhở mọi người đề khởi tâm “*vì người lo nghĩ*”, luôn là khởi niệm tri ân. Đó là biết cho đi, biết quan tâm, tặng quà cho người khác. Khi chúng ta nghĩ nhiều đến sự cho đi thì không có thời gian để nghĩ cho mình. Tập khí xấu của chúng ta chính là tâm ý qua loa, hư tình giả ý, tự tư ích kỷ, sợ mệt, sợ khổ, sợ khó. Đừng bao giờ chúng ta để lãng phí một cơ hội chia sẻ, bố thí, cúng dường. Hãy bằng những việc làm cụ thể!

Khi đi từ Nam ra Bắc hay ngược lại thì chúng ta xem xem nơi mình đến thiếu thứ gì thì nhân tiện mình mang theo để chia sẻ cho mọi người. Đôi khi món quà chúng ta tặng không cao sang mà giản dị nhưng đầy tình người và rất chu đáo như những lần chúng tôi đến thăm Thầy Kỳ Anh, nhà giáo nhân dân, một người vô cùng nhiệt huyết với sự nghiệp giáo dục trẻ thơ.

Câu hỏi đồng tu hỏi là làm thế nào tu tốt Mười Thiện. Mười Thiện chính là hành động của ba nghiệp thân khẩu ý. Không chỉ dừng lại ở nghiệp của “*Thân là không Sát Đạo Dâm, Ý không Tham Sân si, Miệng không nói dối, nói lừa dối, nói lời hung ác, nói lời thêu dệt*”, Mười Thiện còn dàn trải trong nhiều việc trong cuộc sống thường ngày, trong khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật của chúng ta.

Câu hỏi thứ hai: “*Kính bạch Hòa Thượng, trên Kinh Kim Cang nói rằng, quá khứ tâm bất khả đắc (tâm quá khứ không thể được), hiện tại tâm bất khả đắc (tâm hiện tại không thể được), vị lai tâm bất khả đắc (tâm vị lai không thể được), còn phải không vọng tưởng, không phân biệt, không chấp trước. Vậy thì tất cả mọi sự mọi việc ở thế gian và xuất thế gian, không cần khởi tâm động niệm, không cần phải suy nghĩ, không cần phải trừ bì. Vậy nếu chúng con không trừ bì chu đáo thì làm sao có thể làm việc đến được viên mãn ạ?*”

Nếu chúng ta từ nơi tâm chân thành mà làm thì mọi sự mọi việc đều làm tốt thậm chí không cần trừ bì. Từ xưa đến giờ tôi đều không trừ bì. Ngay cả việc tổ chức Đại Lễ Tri Ân trong những lần đầu tiên, tôi đều không có bản thảo. Thời gian tôi đi dạy cao đẳng cũng vậy.

Hòa Thượng trả lời: “*Cảnh giới trên Kinh Kim Cang nói quá cao, là cảnh giới của Pháp Thân Đại Sĩ, không phải cảnh giới của chúng ta. Chúng ta nhất định không làm được. Nếu bạn chân thật hiểu được ba tâm không thể được thì vấn đề của bạn liền sẽ không có, bạn cũng không cần phải đến hỏi tôi. Bạn vẫn đến hỏi tôi chứng tỏ bạn không hiểu ý nghĩa của nó, vậy thì bạn cũng không cách gì làm được.*”

“*Không vọng tưởng, không phân biệt, không chấp trước có ý nghĩa rất sâu. Là khởi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước là để tâm địa của bạn thanh tịnh. Vậy thì khi bạn làm việc, bạn có cần trừ bì hay không? Cần! Bạn rất chăm chỉ, chuyên cần và bạn có được kế hoạch ngay trong lúc làm việc.*” Điều này tôi đã có thể hội được vì ngay trong lúc làm việc, tôi có thể nảy ra nhiều ý tưởng mới. Ví dụ như làm bánh ú,

miền Bắc và miền Nam đều có loại bánh hình thù như cái chóp nón này nhưng trong quá trình làm việc tôi đã tự sáng tạo cách xào gạo với lá dứa và nước dừa còn nhân làm từ đậu xanh. Cũng tương tự với bánh sắn, tất cả là tôi tự làm, tự sáng tạo trong quá trình làm việc.

Hòa Thượng nói: ***“Lúc làm việc thì suy nghĩ làm sao cho tốt, làm sao cho đúng và sau khi làm việc thì tâm địa thanh tịnh. Chúng ta phải từ ngay chỗ này bắt tay vào!”***. Làm xong là xong, không nghĩ ngợi, vướng bận, thậm chí không hoan hỉ rằng việc chúng ta vừa làm thật là tốt đẹp xuất sắc hoặc trần trở rằng mình làm dở quá.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Làm việc xong rồi mà bạn vẫn còn vướng bận, ngày đêm đều phải nghĩ ngợi thì bạn sẽ rất là khổ! Bạn không thể nào nghỉ ngơi được, không cách gì khai được trí tuệ bởi vì vọng tưởng, phân biệt, chấp trước chướng ngại trí tuệ của bạn. Chúng ta có thể dùng nó (phân biệt, vọng tưởng, chấp trước) hay không? Chúng ta dùng một lúc rồi buông xả, không để nó tiếp nối! Như vậy thì mới đúng, như vậy bạn mới chân thật khế nhập được cảnh giới!”*** Chữ “nghĩ ngợi” mà Hòa Thượng nhắc đến là nghĩ ngợi về tinh thần, không bị áp lực, mọi sự mọi việc rảnh rang. Hòa Thượng nói trong quá trình làm việc, chúng ta được tu duy, được phân biệt, được chấp trước nhưng khi xong việc là buông hết, tránh việc để cho vọng tưởng, phân biệt, chấp trước tiếp nối và làm khó mình.

Hòa Thượng nói: ***“Thích Ca Mâu Ni Phật trước khi giảng Kinh thuyết pháp có phải chuẩn bị không? Có nên nghĩ ngợi là ta phải giảng cái gì không? Không cần! Chúng ta xem trên Kinh điển đều là tùy hỏi, tùy đáp (có người hỏi thì Phật trả lời).”*** Chỗ này muốn nói lên rằng Phật pháp không có định pháp, khi nào chúng sanh cần pháp nào thì Phật sẽ nói ra pháp đó mà không hề có sự chuẩn bị trước. Pháp được nói ra tương thích với nhu cầu của người hỏi. Cũng giống như Thầy thuốc khám cho bệnh nhân, thì tùy bệnh mà bốc thuốc.

Hòa Thượng khẳng định: ***“Chúng ta chưa khế nhập được cảnh giới nên cần phải ra sức chuẩn bị, làm gì cũng phải có kế hoạch. Phật Bồ Tát làm việc không có kế hoạch, cũng không có sách lược. Thế nhưng các Ngài làm việc viên mãn hơn bất cứ ai. Chúng ta có kế hoạch, có sách lược nhưng chúng ta vẫn phạm phải rất nhiều những sai lầm, không làm đến được viên mãn. Người vào được cảnh giới là người đã Trụ Chân Thật Huệ. Đạo lý chính ngay chỗ này!”***

Ngày ngày chúng ta xây dựng kế hoạch, sách lược nhưng thực ra vẫn chỉ là bề ngoài. Để có thể thúc đẩy giáo dục Văn hóa Truyền thống, chuẩn mực Thánh Hiền thì chúng ta cần những người làm ra được chuẩn mực thì đó mới là kế hoạch, là sách lược tốt nhất. Do hiện tại, chúng ta chưa làm tốt nên vẫn cần có sách lược, kế hoạch trên văn bản, tuy nhiên, chúng ta biết rằng điều này có hạn chế.

Bài học hôm nay, tôi hoàn toàn có cảm thụ sâu sắc vì từ xưa đến nay, tôi không xây dựng kế hoạch hay sách lược. Khi tôi dịch bộ Kinh Vô Lượng Thọ do Hòa Thượng giảng giải, tôi không bao giờ xem có đủ hay không mà tôi cứ rút từng đĩa, nghe và dịch, cứ làm như vậy cho đến chiếc đĩa cuối cùng. Như vậy, bản thân tôi sẽ không phải ưu tư, lo lắng. Mặt khác, mỗi đĩa giảng của Hòa Thượng đều là một bài pháp viên mãn. Cho nên đâu cần phải lo lắng việc đủ hay thiếu./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!